

กลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า¹

Classroom Management Strategy of Elementary Teacher in The Next Decade

อำไพวิทย์ จุงพิพัฒน์²

Amphaiwit Chungphiwat²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาและพัฒนากลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า โดยการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ได้สภาพการจัดการชั้นเรียนปัจจุบันและกรอบประเด็นกลยุทธ์ จากนั้นได้ใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) ในการสร้างกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คน วิเคราะห์สังเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์และสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 20 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล 2 รอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้าที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มี 5 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) กลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) กลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพเพื่อเสริมแรงนักเรียน 3) กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำแก่ครู 4) กลยุทธ์การดำเนินการตามกระบวนการเพื่อการจัดการชั้นเรียนบรรลุเป้าหมาย 5) กลยุทธ์การ

¹ วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการะดับนํ้าการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2560.

² นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี หลักสูตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการะดับนํ้าการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2560.

ตอบสนองนโยบายการจัดการชั้นเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ : การจัดการชั้นเรียน ; คุรุประถมศึกษา ; ทศวรรษหน้า

Abstract

The objectives of this research were to study classroom management and developed classroom management strategy of elementary teacher in the next decade. This research collected data through books, journals and researches. The data were included in-depth interview about classroom management of elementary teacher in the present for the framework strategy. The Ethnographic Delphi Future Research (EDFR) was used to create classroom management strategy of elementary teacher in the next decade. Six experts were interviewed for this research. The contents from the interview were analyzed and synthesized for creating a five scales questionnaire which was twice approved by twenty professionals in this field. The results were analyzed and represented in terms of Median, Mode and Inter quartile Range.

The research found that 5 strategies items of classroom management in the next decade was appropriated and possible. The strategies were as follows : 1) The physical environment strategy to conducive learning. 2) The mental environmental strategy for students reinforce. 3) Strengthen leadership strategy to teacher. 4) Classroom management process strategy to achieve the goals. 5) Responsible classroom management policy strategy of the Ministry of

Education, Office of The Basic Education Commision and Related Department..

Keywords ; Classroom Management ; Elementary Teacher ; The Next Decade.

บทนำ

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน ไม่ว่าจะยุคสมัยใดประเทศจะพัฒนาให้ก้าวหน้าไปได้อย่างรวดเร็วและดีมากขึ้นเพียงโดยมขึ้นกับปัจจัยสำคัญหลายประการ แต่บรรดาปัจจัยที่สำคัญเหล่านั้นเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป คือทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อประเทศและประชากรในอนาคตอยู่อย่างมีคุณภาพ การศึกษาเมื่อสิบหรือยี่สิบปีที่แล้วไม่เหมือนกับในปัจจุบันและอนาคตจะต้องเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน ครูต้องมีกลยุทธ์ในการจัดการชั้นเรียน และการจัดการเรียนการสอนอย่างไรให้เหมาะกับอนาคต เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 11 สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังต้องเผชิญกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ผันผวน ซับซ้อนและคาดการณ์ผลกระทบได้ยาก แม้ว่าในภาพรวมสังคมไทยมีภูมิคุ้มกันเพิ่มขึ้น และมีภูมิคุ้มกันที่แข็งแกร่งแตกต่างกันไปทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน และสังคม แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ.2555) ประกอบกับระบบเศรษฐกิจโลกในทศวรรษหน้า ได้เปลี่ยนแปลงวงการธุรกิจและการทำงาน เทคโนโลยีเข้ามาแทนการทำงานแบบซ้ำซาก ผู้ที่สามารถปรับตัวสร้างประโยชน์ให้องค์กร ผลิตภัณฑ์ และกระบวนการทำงาน ด้วยการใช้ทักษะด้านการสื่อสาร การแก้ไขปัญหา และการคิดเชิงวิพากษ์เพื่อปรับเปลี่ยนการทำงานและมีผลงานตามความคาดหวังขององค์กร ก็ได้รับผลตอบแทนจากเศรษฐกิจที่ก้าวหน้า การศึกษา

จะเป็นสิ่งที่พัฒนาทักษะด้านต่างๆและกระบวนการคิดเหล่านั้น ครูมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและใช้กลยุทธ์ในการจัดการชั้นเรียนซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่ต้องทำเพื่อสร้างบรรยากาศและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (วรพจน์ วงศ์การรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์ ,(ผู้แปล) .2554)

เมื่อ 7 ธันวาคม 2559 สำนักข่าวบีบีซี รายงาน องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาระหว่างประเทศ (OECD) เปิดเผยผลโครงการประเมินนักเรียนระดับนานาชาติ (ซึ่งเป็นชื่อย่อ ของ Programme for International Student Assessment) โดยได้ทดสอบทักษะด้านการอ่าน รวมทั้งความรู้ในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนต่างชาติ ในกว่า 70 ประเทศ ทั้งทวีปเอเชีย ยุโรป ออสเตรเลีย อเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ ซึ่งอยู่ในวัย 15 ปี ปรากฏว่า นักเรียนชาวสิงคโปร์ สามารถคว้าแชมป์ ครองอันดับ 1 ของการทดสอบทั้ง 3 วิชาขณะที่เด็กนักเรียนไทยอยู่อันดับ 50 กว่า จาก 70 อันดับ ซึ่งสาเหตุที่สิงคโปร์ประสบความสำเร็จด้านการศึกษา เป็นเพราะทุ่มเทต่อการพัฒนาครูอย่างไม่มีหยุด และยังคงคัดเลือกแต่นักเรียนเรียนเก่งขึ้นหวัะหิมาเรียนครู(ไทยรัฐออนไลน์.2559) นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการกล่าวว่าที่ถามว่าพอใจหรือไม่กับผลคะแนนที่ออกมา ต้องบอกว่าไม่พอใจ เพราะคะแนนโดยรวมทั้งระบบไม่ดี แต่ผลคะแนน PISA สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียนที่มีความพร้อมกับโรงเรียนที่ด้อยโอกาส คงไม่ต้องแก้ไขเรื่องหลักสูตร เพราะที่ผ่านมาใช้หลักสูตรเดียวกันทั่วประเทศ โดยโรงเรียนที่มีความพร้อมก็จะทำคะแนนได้ดี แต่ที่ต้องปรับแก้คือความเหลื่อมล้ำทั้งเรื่องทรัพยากรและครูผู้สอน (มติชนออนไลน์.2559)

เห็นได้ว่าประเทศไทยยังต้องพัฒนาด้านการศึกษามากในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ครูต้องมีกลยุทธ์ในการจัดการชั้นเรียน และจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ได้คิดลงมือทำกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ตื่นตัว ตื่นใจ หรือมีใจจดจ่อผูกพันกับสิ่งที่ทำ มิใช่เพียง ทำไปให้เสร็จภารกิจเท่านั้น ดังนั้นการที่ครูจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่าง “active” คือช่วยให้นักเรียนรู้สึกมีความกระตือรือร้นตื่นตัว มีความจดจ่อ

ผูกพันกับสิ่งที่ทำ เพื่อก่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างแท้จริงดังนั้นการจัดการชั้นเรียนตลอดจนการสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจึงเป็นสิ่งที่ครูมืออาชีพต้องให้ความสำคัญและสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศศิธร ชันติธรางกูร.2551) ซึ่งสอดคล้องกับDuke.(2001) การจัดการชั้นเรียนมีความสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา จะต้องให้ความสนใจ และมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ ที่จะต้องส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับบริหารจัดการชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอน ถือว่าเป็นภารกิจสำคัญและเป็นสิ่งที่ครูในปัจจุบันต้องสามารถดำเนินการให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นักวิชาการหลายท่านได้มีการศึกษาวิจัยถึงปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นกับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งปัญหาการศึกษาไม่มีคุณภาพส่วนหนึ่งเกิดจากขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการชั้นเรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.2552) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและผลการวิจัยของนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาที่ศึกษาแนวทางเพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ โดยให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำของครู (teacher leadership) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการชั้นเรียน Strodl.(1992) กล่าวถึงการมีภาวะผู้นำ ของครูที่แสดงให้เห็นว่าครูที่มีความสามารถในการใช้ภาวะผู้นำในชั้นเรียนนั้น ประกอบไปด้วยการมีภาวะผู้นำแบบไม่เป็นทางการที่แฝงอยู่และมีความสามารถในการระบุลักษณะของปัญหาและข้อขัดแย้ง อีกทั้งยังได้รับการเสริมพลังอำนาจเพื่อแก้ปัญหา Fuhrman.(1999) กล่าวถึงภาวะผู้นำของครูว่าประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญที่มีความมุ่งมั่นและพัฒนาตนเองไปสู่ครูมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนช่วยเหลือครูคนอื่นให้สามารถพัฒนาไปสู่ครูมืออาชีพด้วย ส่วน Pellicer and Anderson.(1995) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำของครูใน 2 ประเด็น คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกี่ยวกับการเรียนการสอนและนำไปสู่การปฏิบัติจริงในโรงเรียน โดยก่อให้เกิดผลต่อการปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นผู้นำทางการเรียนการสอน กล่าวคือความเป็นผู้นำด้านการเรียนการสอนมิได้ถูกกำหนดจากฝ่ายบริหาร แต่เกิดจากตัวของครูเองภายใต้การสนับสนุนของโรงเรียน และ

ครูสภา.(2549) เขียนไว้ว่า การจัดการชั้นเรียนของครูประกอบด้วย สาระความรู้ คือครูต้องรู้ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำทางการศึกษา การคิดอย่างเป็นระบบ การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร การติดต่อสื่อสารในองค์กร การจัดการชั้นเรียน การประกันคุณภาพการศึกษา การทำงานเป็นทีม การจัดทำโครงการทางวิชาการ การจัดโครงการฝึกอาชีพ การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ และการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน

เห็นได้ว่าการจัดการชั้นเรียนมีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ครูต้องหากกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดการชั้นเรียน เป็นการ จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อสนับสนุนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ อย่างมีความสุข การจัดการชั้นเรียนจึงมีความหมายกว้าง นับตั้งแต่การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียน การจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน การสร้างวินัยในชั้นเรียนตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และการพัฒนาทักษะการสอนของครูให้สามารถกระตุ้นพร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจในการเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการจัดการชั้นเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น สร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีงามและความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน ช่วยส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้แก่ผู้เรียน ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ และสร้างความสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น ช่วยส่งเสริมการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน การจัดการชั้นเรียน และการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รูปแบบการสอนหรือกลยุทธ์ที่ครูเลือกใช้แต่ละรูปแบบก็มีระบบการบริหาร จัดการของตนเองและมีภารกิจเฉพาะของรูปแบบหรือกลยุทธ์นั้น ๆ ที่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทั้งของครูและนักเรียน การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นความท้าทายของการเป็นครู (ไพพร รัตนชูวงศ์.2557) ซึ่งสอดคล้องกับ ณัฐริธา สมบูรณ์.(2552) กล่าวว่าจัดการชั้นเรียน เป็นกลยุทธ์สำคัญที่ครูใช้เพื่อดูแลสภาพห้องเรียนให้ มีระบบระเบียบที่ดี ประกอบด้วยด้านการจัดเตรียมพื้นที่ การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ การวางแผนการ ใช้เวลาหรือการจัดตารางเวลาอย่างเหมาะสม วิธีการในการจัดพฤติกรรมของเด็ก เพื่อรักษาสภาพ บรรยากาศในชั้นเรียน

สร้างความร่วมมือและความรับผิดชอบ กระตุ้นและเสริมแรงพฤติกรรม ที่เหมาะสม และดำเนินการเรียนการสอน ตามแผนในการพัฒนาเด็กให้เกิด พฤติกรรมความมีน้ำใจ เพื่อสร้างความเจริญอกงามให้กับผู้เรียน และ วันเพ็ญ เหล่าฤทธิ.(2555) ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนพบว่าการจัดการชั้นเรียนที่ดีจะช่วยเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ช่วยให้เด็กรู้สึกว่าได้รับการเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ปลอดภัยและได้เรียนรู้ตามความสนใจจากการเลียนแบบ การสังเกตตามความสามารถของตนเองมีปฏิสัมพันธ์กับครู และเพื่อน ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง กลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนมีความสำคัญ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งปัจจุบันและอนาคตภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษา เพื่อทราบการจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาคควรเป็นอย่างไร และกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้าควรพัฒนาให้เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อศึกษาการจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษา
- 2.เพื่อพัฒนากลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาใน

ทศวรรษหน้า

วิธีการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่องกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า เป็นการวิจัยเชิงอนาคตโดยใช้เทคนิคการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview) และเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) เพื่อให้ได้รายละเอียดของข้อมูลต่างๆที่สามารถตอบคำถามวิจัยได้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษา ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเรื่องการจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษา โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า โดยแบ่งผู้ให้ข้อมูลเป็น 2 กลุ่มโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญ เป็นจำนวน 6 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเรื่องการจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษา

กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน ประกอบด้วย ได้แก่ ศิษยานุศิษย์ จำนวน 5 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน และครูจำนวน 10 คน

ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนวิจัยมีรายละเอียด 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ในขั้นนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษา โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนั้นนำมาร่างประเด็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 2 การร่างประเด็นกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียน

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากภายในและต่างประเทศ และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนจากขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์และร่างเป็นประเด็นกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาใน

ทศวรรษหน้าเพื่อใช้สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครู
ประถมศึกษาในทศวรรษหน้า กลุ่มที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาและตรวจสอบ

กลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้าโดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยในการรวบรวมข้อมูลแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future
Research) ดังนี้

สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครู ประถมศึกษาในทศวรรษหน้ากลุ่มที่ 1

นำประเด็นกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษ
หน้าทศวรรษหน้าที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 มาจัดทำเป็นกรอบร่างกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียน
ของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า โดยมีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง
และกำหนดกรอบในการสัมภาษณ์ดังนี้ 1) การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อ
การเรียนรู้ 2) การจัดสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพเพื่อเสริมแรงผู้เรียน 3) การเสริมสร้างภาวะ
ผู้นำแก่ครู 4) การดำเนินการตามกระบวนการเพื่อการจัดการชั้นเรียนบรรลุเป้าหมาย
5) การตอบสนองนโยบายการจัดการชั้นเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์
ไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คนแล้วนำผลการสัมภาษณ์มาจัดทำแบบสอบถาม
กลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า

เก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครู ประถมศึกษาในทศวรรษหน้า กลุ่มที่ 2

สำรวจความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการนำแบบสอบถาม
ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมความเป็นไปได้กลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครู
ประถมศึกษาในทศวรรษหน้า โดยมีลักษณะแบบสอบถามแบบปลายปิด ชนิดมาตรา
ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แล้วส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน ลงความเห็น

ยืนยันความคิดเห็นจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียน ของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า กลุ่มที่ 2

รอบนี้ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านจะได้รับข้อมูลป้อนกลับเชิงสถิติ (Statistical Feedback) จากการวิเคราะห์ที่เป็นกลุ่มโดยส่วนรวม ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Rang) โดยเพิ่มตำแหน่งค่ามัธยฐานระหว่างควอไทล์และตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิคนนั้นตอบ และให้ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนพิจารณาคำตอบใหม่ แล้วตอบกลับมาอีกครั้งหนึ่ง ในการตอบคำถามรอบนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนจะทราบความคิดเห็นเหมือนกันหรือแตกต่างจากผู้ทรงคุณวุฒิคนอื่นอย่างไร หากทบทวนความคิดเห็นของตนเองแล้วยังแตกต่างจากคนอื่นอยู่ ก็ให้เหตุผลประกอบยืนยันคำตอบเดิมของตนที่อยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์ข้อนั้นๆ

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์สรุปและนำเสนอกลยุทธ์

ผู้วิจัยนำร่างกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า มาคัดเลือกข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มาสรุปและนำเสนอเป็นกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้าที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างและแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเครื่องมือวิจัยดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi Structured Interview) จำนวน 2 ฉบับ

1.1 ฉบับที่ 1 ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน ปัญหาและกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า

1.2 ฉบับที่ 2 ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คนเพื่อรวบรวมความคิดเห็นที่เป็นการคาดการณ์แนวโน้มช่วง 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2560-2570) เกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ 1) กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพเพื่อเสริมแรงผู้เรียน 3) กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำ

แก่ครู 4) กลยุทธ์การดำเนินการตามกระบวนการเพื่อการจัดการชั้นเรียนบรรลุเป้าหมาย 5) กลยุทธ์การตอบสนองนโยบายการจัดการชั้นเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ว่าแต่ละท่านมีแนวโน้มจะเป็นอย่างไรเพราะเหตุใด

2. แบบสอบถาม ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน ลักษณะของแบบสอบถามแบบปลายปิด (Closed Ended) ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับครอบคลุมร่างกลยุทธ์ 5 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) กลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) กลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพเพื่อเสริมแรงผู้เรียน 3) กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำแก่ครู 4) กลยุทธ์การดำเนินการตามกระบวนการเพื่อการจัดการชั้นเรียนบรรลุเป้าหมาย 5) กลยุทธ์การตอบสนองนโยบายการจัดการชั้นเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 รอบ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นและยืนยันถึงความเป็นไปได้และสอดคล้องของกลยุทธ์

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างและแบบสอบถามซึ่งมีวิธีการสร้างเครื่องมือดังนี้

1.แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างฉบับที่ 1 เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า แล้ววิเคราะห์มาเป็นกรอบและแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง

1.2 นำแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างฉบับที่ 2 ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยต่างๆรวมทั้งการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า

2.2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์บทสัมภาษณ์จากข้อมูลที่ได้ตามข้อ 2.1 มาสร้างแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีโครงสร้างเกี่ยวกับร่างกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้ามีด้วยกัน 5 ประเด็นด้วยกันได้แก่ 1) กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพเพื่อเสริมแรงผู้เรียน 3) กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำแก่ครู 4) กลยุทธ์การดำเนินการตามกระบวนการเพื่อการจัดการชั้นเรียนบรรลุเป้าหมาย 5) กลยุทธ์การตอบสนองนโยบายการจัดการชั้นเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างที่สร้างขึ้น ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ภายหลังปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ผู้วิจัยจึงนำแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างดังกล่าว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญรวมทั้งสิ้น 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความถูกต้องของภาษาความครอบคลุมในประเด็นเนื้อหา การตีความของข้อคำถามทั้งนี้เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างที่สามารถรวบรวมข้อมูลได้ตรงวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คนต่อไป

3.แบบสอบถาม

3.1 ผู้วิจัยนำผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มาสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์มาเป็นกรอบกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า ครอบคลุมทั้ง 5 กลยุทธ์ ได้แก่ 1)กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2)กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพเพื่อเสริมแรงผู้เรียน 3)กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำแก่ครู 4)กลยุทธ์การดำเนินการตามกระบวนการเพื่อการจัดการชั้นเรียนบรรลุเป้าหมาย

5) กลยุทธ์การตอบสนองนโยบายการจัดการชั้นเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ภายหลังปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามดังกล่าว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านกลยุทธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและวิจัยจำนวน 6 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของภาษา และความครอบคลุมตามประเด็นเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Content Validity Index) : CVI) โดยพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไปและปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยต่าง เกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ (Content synthetic) เพื่อให้ได้ข้อสรุปต่างๆในการศึกษา

2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จากเทคนิคการวิจัยแบบ EDRF เกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า ใช้สังเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปเป็นกรอบร่างกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า

3. ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้เกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า จากเทคนิคการวิจัยแบบ EDRF โดยการตอบแบบสอบถามของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ดังนี้

3.1 ค่ามัธยฐาน (Median:Mdn) คือค่าข้อมูลที่อยู่ตรงกลางของข้อมูลทั้งหมดที่นำมาเรียงลำดับจน้อยไปมาก

มัธยฐานที่ได้จากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญรายข้อ กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาไว้ดังนี้

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง กลยุทธ์นี้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง กลยุทธ์นี้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มาก

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง กลยุทธ์นี้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ปานกลาง

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง กลยุทธ์นี้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อย

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.00 – 1.49 หมายถึง กลยุทธ์นี้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินค่ามัธยฐานที่คำนวณได้จากคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีค่า 3.50 ขึ้นไป ซึ่งแสดงว่ากลยุทธ์เหมาะสมเป็นไปได้มาก

3.2 ค่าฐานนิยม (Mode:Mo) คือ การคำนวณค่าความถี่ของระดับคะแนนจาก 1 ถึง 5 สำหรับแต่ละกลยุทธ์ระดับคะแนนใดที่มีความถี่มากที่สุด ถือว่าเป็นฐานนิยมของกลยุทธ์นั้นในกรณีที่กลยุทธ์ใดมีความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากันและระดับคะแนนนั้นอยู่ติดกันจะถือเอาค่ากลางระหว่างคะแนนทั้งสองนั้นเป็นฐานนิยมของกลยุทธ์นั้น ส่วนกรณีที่กลยุทธ์ใดมีความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากันและระดับคะแนนไม่ได้อยู่ติดกัน จะถือว่าระดับคะแนนทั้งสองนั้นเป็นฐานนิยมของกลยุทธ์นั้นแล้วจึงนำค่าฐานนิยมที่คำนวณได้มาหาค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม โดยค่าผลต่างต้องมีค่าตั้งแต่ 0.00 ถึง 1.00 จึงถือเอาความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อกลยุทธ์นั้นสอดคล้องกัน

3.3 ค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (Interquartile Rang : IR) คือค่าข้อมูลจำนวน 50% ที่อยู่ตรงกลางของข้อมูลทั้งหมด โดยคำนวณจากค่าความแตกต่างระหว่างคลอ

ไทม์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่ได้จากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายข้อแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องของคำตอบ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ตั้งแต่ 1.50 ลงไป หมายถึง กลยุทธ์นั้นสอดคล้องกัน
ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50 ขึ้นไป หมายถึง กลยุทธ์นั้นไม่สอดคล้องกัน

ผลการศึกษา

กลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพเพื่อเสริมแรงผู้เรียน กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำแก่ครู กลยุทธ์การดำเนินการตามกระบวนการเพื่อการจัดการชั้นเรียนบรรลุเป้าหมาย และกลยุทธ์การตอบสนองนโยบายการจัดการชั้นเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวปฏิบัติดังนี้

กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูควรดำเนินการดังนี้

1. จัดสภาพภายในห้องเรียนให้มีอากาศถ่ายเท สีห้องเรียนอ่อนสบายตา แสงสว่างเพียงพอ , มีอุปกรณ์และสื่อที่ทันสมัย
2. จัดพื้นที่ภายในห้องเรียน เช่นการจัดโต๊ะครู โต๊ะนักเรียน อุปกรณ์ ให้มีพื้นที่เหมาะสมและเพียงพอกับกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน
3. จัดพื้นที่แสดงข้อมูลข้อมูลข่าวสารเทศ ข่าวสารความรู้ ผลงานนักเรียน
4. มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยอันได้แก่ ระบบ Wi – Fi สื่อคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายโปรเจคเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ DVD / VCR ใช้งานได้อย่างมีคุณภาพเกิดการเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนกับโลกรอบด้านเพื่อขยายประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้
5. จัดหาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนรวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น เชื่อมต่อความรู้ในโลกรอบด้านบูรณาการกับบริบทสภาพแวดล้อมวัฒนธรรมท้องถิ่น

6. มีแหล่งเรียนรู้ หนังสือ เอกสาร วารสาร หนังสืออ่านนอกเวลา เนื้อหาสาระที่มีประโยชน์ ล้ำสมัย ให้ศึกษาค้นคว้าและอ่านอย่างเพียงพอ

7. จัดให้มีตารางเวรทำความสะอาดโดยนักเรียนรับผิดชอบในการทำมาความสะอาด

8. ตรวจสอบอุปกรณ์ สื่อ และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ

กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพเพื่อเสริมแรงผู้เรียน ครูควรดำเนินการดังนี้

1. กำหนดกฎ ระเบียบ ข้อตกลงร่วมกันระหว่าง พร้อมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎ และข้อตกลง

2. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างตัวนักเรียนเข้าใจถึงลำดับขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาความสามารถของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลก ใช้เทคนิควิธีสอนความเหมาะสมกับนักเรียนมากกว่าการใช้วิธีสอนแบบเดียวกันกับนักเรียนทั้งหมด

3. การจัดการเรียนการสอนโดยให้ความสำคัญกับนักเรียน โดยใช้แนวคิด Teach Less, Learn More สามารถจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายวิธี โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ แนะนำ บอกแนวทาง Coaching ในการจัดการเรียนรู้

4. เป็นผู้สนับสนุน และเอื้ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม มีโอกาสนำเสนอความคิดของตนเอง ร่วมกันอภิปราย ให้มีเสรีภาพทางปัญญา ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับชีวิตจริง

5. จัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning) นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจและปฏิบัติจริง ตามความสนใจของนักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้บูรณาการในชีวิตประจำวัน

6. ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้าใช้ในห้องเรียนมากขึ้นกว่าเดิม เกิดการเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนกับโลกรอบด้านเพื่อขยายประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้

7. ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย และเป็นการประเมินตามสภาพจริง ในการวิเคราะห์คุณภาพและพัฒนาการของนักเรียน มากกว่าการประเมินนักเรียนจากการสอบเท่านั้น

8. เสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนใช้ถ้อยคำในการสนทนาอย่างมีความหมาย เหมาะสมกับเวลา และโอกาส หลีกเลี่ยงการใช้คำพูดให้นักเรียนเกิดความอับอาย การทำโทษหรือเทคนิควิธีที่ทำให้ผู้เรียนขาดความรู้สึกเชื่อมั่นตนเอง

9. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ให้คำปรึกษาที่ดีและมีความเป็นมิตร ให้ความใกล้ชิดและเป็นกันเองกับนักเรียน ให้ความรัก ความสนใจนักเรียนอย่างเท่าเทียมกัน ตักเตือนและอบรมนักเรียนด้วยความรัก

กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำแก่ครู ครูควรปฏิบัติตนดังนี้

1. เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน มีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นที่ยกย่องนับถือในสังคม

2. มองโลกในแง่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และท้าทายการเปลี่ยนแปลง ใช้วิธีแก้ปัญหาที่นุ่มนวลและเป็นระบบ ใช้วิจารณ์ญาณพิจารณาข้อเท็จจริงต่างๆอย่างมีเหตุผลถูกต้องและทันเวลา

3. มีวุฒิ มีความรู้ เชี่ยวชาญ ตรงตามวิชาเอกที่ทำการสอน มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ เป็นผู้ที่ใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างคุ้มค่า อย่างหลากหลาย สามารถถ่ายทอดหรือขยายความรู้ของตนเองสู่ผู้เรียนผ่านสื่อเทคโนโลยี

4. พัฒนาความรู้ความสามารถและศักยภาพของตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

5. มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นครูประถมศึกษา มีความตั้งใจสอนและเอาใจใส่นักเรียน

6. เป็นผู้แนะนำ สร้างบรรยากาศและจัดสถานการณ์ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มากกว่าการเรียนรู้จากการบอกของครู

7. มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานและมุ่งมั่นว่าจะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ

8. สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นอย่างเป็นกัลยาณมิตร ได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นบุคคลที่ได้รับความไว้วางใจจากหมู่คณะ

9. เห็นคุณค่า ให้ความสำคัญในความคิดเห็นหรือผลงาน และให้เกียรติแก่ผู้อื่น

กลยุทธ์การดำเนินการตามกระบวนการเพื่อการจัดการชั้นเรียนบรรลุเป้าหมาย ครูดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของบริบทการจัดการชั้นเรียนตนเองรับผิดชอบ

2. วางแผนการจัดการชั้นเรียนใช้ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของโรงเรียนรวมถึงนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ประชุมปรึกษาหารือร่วมกับผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หาแนวทางพัฒนาการจัดการชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล

4. กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย วิธีดำเนินการจัดการชั้นเรียนอย่างชัดเจน

5. ดำเนินการตามแผนการจัดการชั้นเรียนที่วางไว้

6. ประเมินการบริหารการจัดการชั้นเรียน และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนา

7. จัดให้โครงการนิเทศการจัดการชั้นเรียนของ โรงเรียนอย่างชัดเจนตลอดปีการศึกษา

8. เข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน

**กลยุทธ์การตอบสนองนโยบายการจัดการชั้นเรียนของ
กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการดังนี้**

1. กระทรวงศึกษามีเป้าหมายการศึกษาที่ชัดเจนและเชื่อมโยงต่อเนื่องเมื่อเปลี่ยนผู้นำทางการศึกษา
2. กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองนำลูกหลานเข้าเรียนตามนโยบายการรับนักเรียนอย่างจริงจัง
3. กระทรวงศึกษาธิการผลิตครูที่มีคุณภาพ ตรงวิชาเอกและครบชั้น
4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดระบบประเมินครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ
5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุนอาคารสถานที่ให้เพียงพอและทันสมัย
6. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุนอินเทอร์เน็ตเข้าถึงทุกโรงเรียนและห้องเรียนอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งจัดสรรอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอเช่นหนังสือเรียน เครื่องคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต (Tablets) สื่อคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายโปรเจคเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ DVD / VCR เป็นต้น
7. ท้องถิ่นมีส่วนร่วมสร้างนโยบายร่วมกับสถานศึกษา พร้อมทั้งสถานศึกษาสามารถบริหารงานเป็นนิติบุคคลอย่างเต็มที่
8. โรงเรียนสนองนโยบายจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญจัดการศึกษาให้ทั่วถึงและมีคุณภาพอย่างจริงจังโดยให้ความสำคัญกับการจัดการชั้นเรียน

สรุปและอภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ เรื่องกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาใน
ทศวรรษหน้าสามารถอภิปรายผลการวิจัยดังต่อไปนี้

กลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้า
ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการ

เรียนรู้ เป็นการ จัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนได้แก่ สัดส่วนพื้นที่ห้องเรียน อุปกรณ์ ห้องเรียน มุมการเรียนรู้ ที่นั่งครู ที่นั่งนักเรียน บ้ายนิเทศ แสง สี เสียง และบรรยากาศ ห้องเรียน กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพเพื่อเสริมแรงนักเรียน เป็นการจัดการ เกี่ยวกับ สิทธิ กฎกติกา ความรับผิดชอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เทคนิค และวิธีการสอนของครู พฤติกรรมนักเรียน สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้เรียนอยู่ในภาวะเปี่ยมคติกา ทำให้เรียนรู้เต็มศักยภาพ กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำแก่ครู เป็นความสามารถในการนำการใช้อิทธิพล และการชี้แนะของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อันได้แก่ เป็นผู้ปฏิบัติตนเหมาะสมกับความเป็นครู พัฒนาดตนเองอยู่เสมอ มีส่วนร่วม ในการพัฒนา เป็นผู้การเปลี่ยนแปลง สนทนอย่างสร้างสรรค์ ปฏิบัติงานอย่าง ไตร่ตรอง และ มุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน กลยุทธ์การดำเนินการตามกระบวนการเพื่อ การจัดการชั้นเรียนบรรลุเป้าหมาย เป็นขั้นตอน ในการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อให้ กิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล อันได้แก่ การวางแผน การจัด โครงสร้างการทำงาน การจัดคณะทำงาน การอำนวยความสะดวก การประเมินผลและกล ยุทธ์การตอบสนองนโยบายการจัดการชั้นเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง หลักการ วิธี ปฏิบัติ และแนวดำเนินการ ที่ส่งผลต่อการจัดการชั้นเรียน กลยุทธ์ทั้ง 5 กลยุทธ์ ทำให้ครู จัดการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพใน อนาคต ชัย สันักวีาน.(2554) กล่าวว่า การวางแผนการพัฒนาการจัดการชั้นเรียน จะ ช่วยสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจให้เด็กอยากเรียนรู้เกิดพัฒนาการด้านต่างๆ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธินี ศรีเพชร.(2552) ศึกษาการจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าระดับการปฏิบัติของครูในการจัดการชั้นเรียนเพื่อ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาปทุมธานีเขต 1 ตามความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก รายด้านพบว่าด้าน การจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านการคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

ครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้วิจัยจึงอภิปรายผลการวิจัยแยกเป็นรายด้านดังนี้

กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ พบว่ากลยุทธ์ทั้งหมด มีระดับความเป็นไปได้มากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ควรดำเนินการดังนี้ จัดสภาพภายในห้องเรียนให้มีอากาศถ่ายเท สีห้องเรียนอ่อนสบายตา แสงสว่างเพียงพอ มีอุปกรณ์และสื่อที่ทันสมัย จัดพื้นที่ภายในห้องเรียน เช่น การจัดโต๊ะครู โต๊ะนักเรียน อุปกรณ์ ให้มีพื้นที่ที่เหมาะสมและเพียงพอกับกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน จัดพื้นที่แสดงข้อมูลสาระเทศ ข่าวสารความรู้ ผลงานนักเรียน มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยอันได้แก่ ระบบ Wi – Fi สื่อคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายโปรเจคเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ DVD / VCR ใช้งานได้อย่างมีคุณภาพเกิดการเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนกับโลกรอบด้านเพื่อขยายประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้ จัดหาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนรวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นเชื่อมต่อกับความรู้ในโลกรอบด้าน บูรณาการกับบริบทสภาพแวดล้อมวัฒนธรรมท้องถิ่น มีแหล่งเรียนรู้ หนังสือ เอกสาร วารสาร หนังสืออ่านนอกเวลา เนื้อหาสาระที่มีประโยชน์ ล้ำสมัย ให้ศึกษาค้นคว้าและอ่านอย่างเพียงพอ จัดให้มีตารางเวลาความสะอาดโดยนักเรียนรับผิดชอบในการทำ ความสะอาด ตรวจสอบอุปกรณ์ สื่อ และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้ และปลอดภัยอยู่เสมอ กลยุทธ์ที่ค้นพบนี้ช่วยสร้างบรรยากาศให้เหมาะกับการเรียนรู้ใน ทศวรรษหน้าทำให้การจัดเรียนการสอนมีประสิทธิภาพผู้เรียนมีการพัฒนาความคิด อย่างเต็มศักยภาพ กาญจนา วิเศษริมทอง.(2552) กล่าวว่า การจัดสภาพห้องเรียนให้ ถูกสุขลักษณะในการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพควร คำนึงถึงการจัดสภาพห้องเรียนให้ถูกสุขลักษณะ อุณหภูมิหรือการถ่ายเทอากาศ วัสดุที่ ใช้ในการก่อสร้าง แสงสว่าง ห้องเรียนควรมีแสงสว่างพอเหมาะ สีของห้อง เป็นการสร้าง บรรยากาศที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัยศักดิ์ เจริญศรี. (2552) ศึกษาการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าการนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมทางกายภาพสามารถช่วย บริหารจัดการชั้นเรียนในเรื่องข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นการจัดการ

ข้อมูลรายละเอียดประวัตินักเรียน บันทึกและจัดข้อมูลรายวิชา สรุปผลการเรียนและผลการประเมินด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ เขียนสื่อความ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเป็นสื่อในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพเพื่อเสริมแรงนักเรียน พบว่ากลยุทธ์ทั้งหมด มีระดับความเป็นไปได้มากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ควรควรดำเนินการดังนี้ กำหนดกฎ ระเบียบ ข้อตกลงร่วมกันระหว่าง พร้อมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎ และข้อตกลงคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างตัวนักเรียนเข้าใจถึงลำดับขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาความสามารถของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลก ใช้เทคนิควิธีสอนความเหมาะสมกับนักเรียนมากกว่าการใช้วิธีสอนแบบเดียวกันกับนักเรียนทั้งหมด การจัดการเรียนการสอนโดยให้ความสำคัญกับนักเรียนโดยใช้แนวคิด Teach Less, Learn More สามารถจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายวิธี โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ แนะนำ บอกแนวทาง Coaching ในการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้สนับสนุนและเอื้ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม มีโอกาสนำเสนอความคิดของตนเอง ร่วมกันอภิปราย ให้มีเสรีภาพทางปัญญา ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับชีวิตจริง จัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning) นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจและปฏิบัติจริง ตามความสนใจของนักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้บูรณาการในชีวิตประจำวัน ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้าใช้ในห้องเรียนมากขึ้นกว่าเดิม เกิดการเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนกับโลกรอบด้านเพื่อขยายประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้ ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย และเป็นการประเมินตามสภาพจริง ในการวิเคราะห์คุณภาพและพัฒนาการของนักเรียน มากกว่าการประเมินนักเรียนจากการสอบเท่านั้น เสริมแรงทางบวกแก่นักเรียน ใช้ถ้อยคำในการสนทนาอย่างมีความหมายเหมาะสมกับเวลา และโอกาส หลีกเลี่ยงการใช้คำพูดให้นักเรียนเกิดความอับอาย การทำโทษหรือเทคนิควิธีที่ทำให้ผู้เรียนขาดความรู้สึกเชื่อมั่นตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ให้คำปรึกษาที่ดีและมีความเป็นมิตร ให้ความใกล้ชิดและเป็นกันเองกับนักเรียน ให้ความรัก ความสนใจนักเรียนอย่างเท่าเทียมกัน ตักเตือนและอบรมนักเรียนด้วย

ความรัก กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพเพื่อเสริมแรงนักเรียนที่ค้นพบเป็นการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่จะเอื้อให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่มีปัญหา ความอุ่นใจเกิดขึ้น ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์และได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ วิชชีวรรณ ไชยแสนหา.(2550) กล่าวว่าการจัดการชั้นเรียนเป็นวิธีการในการจัดการพฤติกรรมของผู้เรียน และรวมถึงภาระหน้าที่ที่สามารถทำได้ ในการดูแลชั้นเรียนการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพสูง สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน สนับสนุนส่งเสริมให้เด็กเกิดความพร้อมที่จะร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้งิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัยมานะพิมพ์. (2557) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาพบว่าการจัดการชั้นเรียนในด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการนิเทศภายในที่ทำให้การเรียนของผู้เรียนมีคุณภาพ

กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำแก่ครู พบว่ากลยุทธ์ทั้งหมด มีระดับความเป็นไปได้มากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ควรดำเนินการดังนี้ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน มีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นที่ยกย่องนับถือในสังคม มองโลกในแง่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และท้าทายการเปลี่ยนแปลง ใช้วิธีแก้ปัญหาที่นุ่มนวลและเป็นระบบ ใช้วิจารณญาณพิจารณาข้อเท็จจริงต่างๆ อย่างมีเหตุผลถูกต้องและทันเวลา มีวุฒิ มีความรู้ เชี่ยวชาญ ตรงตามวิชาเอกที่ทำการสอนมีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ เป็นผู้ที่ใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างคุ้มค่า อย่างหลากหลาย สามารถถ่ายทอดหรือขยายความรู้ของตนเองสู่นักเรียนผ่านสื่อเทคโนโลยี พัฒนาความรู้ความสามารถและศักยภาพของตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นครูประถมศึกษา มีความตั้งใจสอนและเอาใจใส่นักเรียน เป็นผู้แนะนำ สร้างบรรยากาศและจัดสถานการณ์ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มากกว่าการเรียนรู้จากการบอกข้อครู มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานและมุ่งมั่นว่าจะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับ

ผู้อื่นอย่างเป็นกัลยาณมิตร ได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นบุคคลที่ได้รับความไว้วางใจจากหมู่คณะ เห็นคุณค่า ให้ความสำคัญในความคิดเห็นหรือผลงาน และให้เกียรติแก่ผู้อื่น กลยุทธ์ที่ค้นพบทำให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน พัฒนาตนเองอยู่เสมอมีองค์ความรู้ที่ก้าวหน้าในโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงเผชิญแก้ไขปัญหาและน่านักเรียนจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับทศวรรษหน้า สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์.(2550) กล่าว บุคลิกภาพของครูผู้สอนถือว่าเป็นส่วนสำคัญต่อการสร้างบรรยากาศที่ดีเช่น การแต่งกาย กิริยา ท่าทาง น้ำเสียง การให้คำพูดที่เหมาะสม การจูงใจ และความสนใจให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จทางการเรียน บุคลิกภาพของผู้สอนสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชฎาพร พิมพิชัย. (2555) ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลักได้แก่ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร การกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน การใช้กลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอน การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

กลยุทธ์การดำเนินการตามกระบวนการเพื่อการจัดการชั้นเรียนบรรลุเป้าหมาย พบว่ากลยุทธ์ทั้งหมด มีระดับความเป็นไปได้มากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ครูดำเนินการดังนี้ ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของบริบทการจัดการชั้นเรียนตนเอง รับผิดชอบ วางแผนการจัดการชั้นเรียนใช้ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของโรงเรียนรวมถึงนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชุมปรึกษาหารือร่วมกับผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หาแนวทางพัฒนาการจัดการชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย วิธีดำเนินการจัดการชั้นเรียนอย่างชัดเจน ดำเนินการตามแผนการจัดการชั้นเรียนที่วางไว้ ประเมินการบริหารจัดการชั้นเรียน และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนา จัดให้โครงการนิเทศการจัดการชั้นเรียนของ

โรงเรียนอย่างชัดเจนตลอดปีการศึกษา เข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน กลยุทธ์การดำเนินการตามกระบวนการเพื่อการจัดการชั้นเรียนบรรลุเป้าหมาย ที่ค้นพบเป็นตัวกำหนดขั้นตอนในการจัดการชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการชั้นเรียน วัฒนา ปญญฤทธิ์. (2551) กล่าวว่า การจัดการห้องเรียนนั้นควรต้องเริ่ม วางแผนล่วงหน้าก่อนเปิดการศึกษา โดยใช้กระบวนการจัดการดังนี้ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดคณะทำงาน (Staffing) การอำนวยการทำงาน (Directing) การควบคุม (Controlling) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย วิเชียร เวลาคี. (2550) ศึกษาการนำเสนอรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาพบว่ารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ส่วน คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสถานศึกษา ประกอบด้วย การวิเคราะห์ภารกิจและผลผลิต การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และการประเมินสภาพสถานศึกษา

กลยุทธ์การตอบสนองนโยบายการจัดการชั้นเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่ากลยุทธ์ทั้งหมด มีระดับความเป็นไปได้มากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการดังนี้ กระทรวงศึกษามีเป้าหมายการศึกษาที่ชัดเจน และเชื่อมโยงต่อเนื่องเมื่อเปลี่ยนผู้นำทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองนำลูกหลานเข้าเรียนตามนโยบายการรับนักเรียนอย่างจริงจัง กระทรวงศึกษาธิการผลิตครูที่มีคุณภาพ ตรงวิชาเอกและครบชั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดระบบประเมินครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุนอาคารสถานที่ให้เพียงพอและทันสมัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุนอินเทอร์เน็ตเข้าถึงทุกโรงเรียนและห้องเรียนอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งจัดสรรอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอเช่นหนังสือเรียน เครื่องคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต (Tablets) สื่อคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายโปรเจคเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ DVD / VCR เป็นต้น ท้องถิ่น

มีส่วนร่วมสร้างนโยบายร่วมกับสถานศึกษา พร้อมทั้งสถานศึกษาสามารถบริหารงานเป็นนิติบุคคลอย่างเต็มที่ โรงเรียนสนองนโยบายจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญจัดการศึกษาให้ทั่วถึงและมีคุณภาพอย่างจริงจังโดยให้ความสำคัญกับการจัดการชั้นเรียนกลยุทธ์นี้ขึ้นอยู่บนนโยบายต้นสังกัดและผู้ปฏิบัติอาศัยความร่วมมือทุกภาคส่วนดำเนินการให้นโยบายบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งทำให้การจัดการชั้นเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีซึ่งพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ในวันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557 โดยนโยบายด้านการศึกษาได้กำหนดไว้ใน ข้อที่ 4 เกี่ยวกับการศึกษาดังนี้ จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบ และการศึกษา ทางเลือกไปพร้อม ในระยะเฉพาะหน้า จะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับ ความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา และปรับปรุง และบูรณาการระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป มีโอกาส ร่วมจัดการการศึกษาที่มีคุณภาพและ พัฒนาคอนทุกช่วงวัย โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอด ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัย พัฒนา ระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเขมิสรา สัตยบัณฑิต. (2553) ศึกษาการนำนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปฏิบัติในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณีเทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีพบว่า ผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติด้านประสิทธิผลการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก้าวหน้าเป็นรูปธรรมแต่ยังไม่เป็นไปตามรัฐบาลคาดหวัง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอแนะในการนำผลการวิจัยกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษหน้าไปใช้เป็นแนวทางการดังนี้

1. กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนควรจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะแก่การเรียนรู้แก่นักเรียนในทศวรรษหน้าโดยผู้บริหารควรมีการนิเทศกำกับติดตามครูผู้สอนในการจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียนพร้อมทั้งติดตามการใช้งบประมาณให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ในการจัดสิ่งแวดล้อมทางการภาพ ทั้งนี้ทั้งนั้นสิ่งแวดล้อมทางด้านนี้ต้องอาศัยทรัพยากรเงิน วัสดุอุปกรณ์เป็นสำคัญ ควรร่วมกันระดมทรัพยากรทุกภาคส่วนรวมทั้งการมีส่วนร่วมในการระดมความคิด

2. กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพเพื่อเสริมแรงผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนควรยึดการเรียนการสอนในเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และยึดความแตกต่างระหว่างบุคคล รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างแท้จริง มีการตั้งกฎระเบียบร่วมกันให้ชัดเจนและจริงจังระหว่างนักเรียน ควรมีการอบรมพัฒนาและเน้นย้ำการใช้จิตวิทยา และการใช้วินัยเชิงบวกกับนักเรียน

3. กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำแก่ครู ครูควรปฏิบัติตนให้สมกับคำว่าแม่พิมพ์ของชาติ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนยึดจรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างจริงจัง มีคุณธรรมและจริยธรรมโดยไม่หยุดยั้งในเรื่องการพัฒนาตนเองให้ก้าวทันโลกแห่งเทคโนโลยีในทศวรรษหน้าเป็นผู้ใฝ่ในการเรียนรู้

4. ด้านการดำเนินการตามกระบวนการเพื่อการจัดการชั้นเรียนบรรลุเป้าหมาย ดำเนินการเป็นขั้นตอนตั้งแต่วิเคราะห์บริบท จุดด้อย จุดเด่น วิฤติ และโอกาส การจัดการชั้นเรียนสามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนตามบริบทของโรงเรียนกำหนดทิศทางในการจัดการจัดเรียนได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อเกิดผลสัมฤทธิ์ในทศวรรษหน้า

5. ด้านการตอบสนองนโยบายการจัดการชั้นเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นโยบายการจัดการศึกษาควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องแม้แต่มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหรือผู้นำระดับสูง คัดสรรครูที่มีคุณภาพและมีเจตคติที่ดีมาเป็นครูผู้สอนพร้อมทั้งความรู้ความสามารถอย่างจริงจัง ควรจัดสรรบุคลากรทำงานนอกเหนือจากงานสอนโดยลดภาระงานอื่นที่ไม่ใช่งานสอน ครูผู้สอนได้ทุ่มเทเวลาเต็มที่เพื่อจัดการเรียนการสอนได้

อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานต้นสังกัด ควรดูแลสนับสนุนทรัพยากรอย่างพอเพียงและทั่วถึงเพื่อโรงเรียนและครูผู้สอนบริหาร ทรัพยากรไปใช้ได้ตามความต้องการของบริบทและความต้องการทรัพยากรที่ขาดแคลน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติการจัดการชั้นเรียนในทศวรรษหน้าเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารและครูผู้สอนไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศและการนิเทศการจัดการชั้นเรียน เพื่อให้การแนะนำและชี้แนะแก่ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาการจัดการชั้นเรียนจะได้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษารูปแบบการอบรมพัฒนาการจัดการชั้นเรียนในทศวรรษหน้าเพื่อครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ในการปฏิบัติอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา วิเศษริมทอง. (2552).การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. ปรินญาการศึกษาดุสิต บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา

เขมสิรา สัตยบัณฑิต. (2553).การนำนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปฏิบัติใน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณีเทศบาลเมืองและเทศบาล ตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี.วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ครุสมา.(2549).ราชกิจจานุเบกษา (หน้า 289 เล่ม 123 ตอนที่ 56 ง).กรุงเทพ :

ครุสมา.

ชัย สันแก้ว. (2554). **การวิเคราะห์พระดัตตปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการชั้นเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 2.วิทยานิพนธ์**

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงราย.

ณัฐธีรา สมบูรณ์. (2552). **ผลการจัดการชั้นเรียนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่
มีต่อความมีวินัย ในตนเองของเด็กปฐมวัย.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา**

บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการ ปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนคร.

ไทยรัฐออนไลน์. (2559). **ไทยรัฐ**. [online]. เข้าถึงได้จาก

<http://www.thairath.co.th/content/804481> [2559, ธันวาคม 14]

เบลลานซ์ และบาลด์ .(2554). **ทักษะแห่งอนาคตใหม่ การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21**

(แปลจาก 21st century skills Rethinking How students Learn โดยวรพจน์
วงศ์การรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์). กรุงเทพฯ : โอเพนเวิร์ดส์.

พิชัยศักดิ์ เจริญศรี. (2552). **การพัฒนาระบบบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับ**

โรงเรียนมัธยมศึกษา.ภาคินพนธ์ปริญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุบลราชธานี.

ไพโรจน์ รัตนชูวงศ์. (2557). **การจัดการชั้นเรียน**[online]. เข้าถึงได้จาก :

<http://www.slideshare.net/pairop/ss-36780935> [2557, พฤศจิกายน 23]

มติชนออนไลน์. (2559). **มติชน**. [online]. เข้าถึงได้จาก

<http://www.matichon.co.th/news/387114> [2559, ธันวาคม 14]

เมธินี ศรีเพชร. (2552). **การจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และ**

ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.

- รัฐภาพร พิมพิชัย. (2555) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- วัชรวิวรรณ ไชยแสนทา. (2550). การพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษา โรงเรียนวัดบางปะกอก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วันเพ็ญ เหล่าฤทธิ์. (2555). ผลการจัดการชั้นเรียนแบบคล้อยตามที่มีต่อความมีน้ำใจของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านปายาง จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- วิชัย มานะพิม. (2556). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการ
- วัฒนา ปุณณฤทธิ์. (2551). การจัดการห้องเรียนกับการพัฒนาคุณลักษณะเด็กปฐมวัยเพื่ อชีวิตที่สข อย่างพอเพียง. [Online]. Available : <http://sevnet.tnru.ac.th/article/ersearchtnru/teach/trl.tdf> [2558, เมษายน 1]
- ศศิธร ชันติธรากร. (2551). การจัดชั้นเรียนครุมีอาชีพ. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดเลย.
- สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์. (2550). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555).

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11. กรุงเทพฯ ฯ : สำนัก
นายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษา**

ในทศวรรษที่สอง(พ.ศ.2552-2556). กรุงเทพมหานคร : บริษัทพริกหวาน
กราฟฟิคจำกัด.

Duke, D. L. (2001). "What can students tell educators about classroom
dynamics?" *Theory intoPractice*, 16, 62-71.

Pellicer, L.O. & Anderson, L.W. (1995). **A handbook for teacher leaders.**
Thousand Oaks, CA: Corwin Press.

Strodl, P. (1992). **A model of teacher leadership.** Paper presented at the
annual meeting of the Eastern educational Research Association:
Hilton Head SC.